

निर्माण

खेतीका लागि उपलब्ध जमिनको आधारमा प्लाष्टिक घरको आकार प्रकार निर्धारण गरिन्छ । सामान्यतया यसको चौडाई ५ मी., उचाई २.५ देखि ३ मी. र लम्बाई ३० मी. सम्म निर्माण गर्नु उपयुक्त देखिन्छ । अवस्था हेरी १ रोपनी जग्गामा ५ वटा सम्म यस्ता घरको निर्माण गर्न सकिन्छ । धेरै उचाई कायम गर्दा बढी हावा वहने क्षेत्रमा क्षति पुग्न सक्ने सम्भावना भएकाले होचो घर निर्माण सुरक्षित मानिन्छ । छानोलाई दुई पाखे करालो वा गोलाकार निर्माण गर्नाले धेरै वेर्ना अट्ने हुन्छ साथै वर्षातको पानी वा हिउँ जमेर हुने क्षती कम हुन्छ ।

स्थानीय तवरमा उपलब्ध हुने काठ/बाँस आदिको प्रयोग गरी न्यूनतम लागतमा यसको निर्माण गर्न सकिन्छ । छिप्पिएको बाँस वा राम्रो काठ प्रयोग भएमा यसको आयु कम्तीमा पाँच वर्ष हुन्छ भने बाँस/काठ कुहिएको अवस्थामा समेत तत्काल मर्मत गर्न सकिन्छ । तर व्यावसायिक रूपमा खेती गर्नका लागि फलामे पाईपको प्रयोग सर्वाधिक उपयुक्त हुन्छ । शुरुवाती लगानी केहि बढि हुँदा पनि दीर्घकालसम्म खप्ने तथा मर्मत खर्च समेत कम लाग्ने हुँदा तुलनात्मक रूपमा लामो अवधिका लागि यो बढी फाईदाजनक हुन्छ ।

जालीको प्रयोग

वालीलाई नोक्सानी पुऱ्याउन सक्ने विभिन्न थरिका किरा र पुतलीको रोकथामका लागि अचेल जालीको प्रयोग बढ्दो छ । जालीलाई प्लाष्टिक घरको चारैतिर कतैपनि खुल्ला ठाउँ नरहने गरी घेर्ने गरिन्छ । यसको प्रयोगले वालीका लागि आवश्यक भेन्टिलेशन कायम हुनाका साथै किरा तथा पुतली आदिको प्रवेशमा नियन्त्रण हुन्छ र रोगव्याधीवाट जोगाउन सहयोग मिल्दछ । यसका लागि बजारमा विभिन्न रङ्ग र आकारका जालीहरू उपलब्ध छन जसमध्ये सेता र मसिना प्वालयुक्त हरियो र सेतो जाली सर्वैभन्दा उत्तम मानिन्छ ।

Support Activities for Poor Producers of Nepal

SAPPROS NEPAL

📍 # (v, ; b{dfu{ aa/dxn
sf7df08f} gkfn

☎ + (&&-!-\$@#!@(!, \$@\$!\$#

✉ sapprosnepal@hotmail.com
info@sappros.org.np

🌐 sappros.org.np

sappros.org.np

Knfli6s 3/

बैशाख, २०७५

परिचय

परम्परागत खेती प्रणालीमा आधारित कृषि प्रधान मुलुक नेपालमा कृषिको आधुनिकिकरण र बिस्तारवाट समृद्धि तथा प्रगति हासिल गर्न सकिने देखिन्छ। कृषिको आधुनिकिकरणका लागि प्लाष्टिक घर एक सहज तथा उपयुक्त प्रविधि हो। यस प्रविधिको समुचित प्रयोगबाट प्लाष्टिक घरभित्र विरुवा अनुकूल वातावरण तयार गर्न सकिने हुंदा यथेष्ट कृषि उत्पादन गरी आर्थिक उन्नती प्राप्त गर्न सकिन्छ। विभिन्न अध्ययनहरूका अनुसार यस प्रविधिको सहि प्रयोगबाट परम्परागत खेतीको तुलनामा करिब तीनगुणा सम्म अधिक आमदानी प्राप्त गर्न सकिने देखिन्छ।

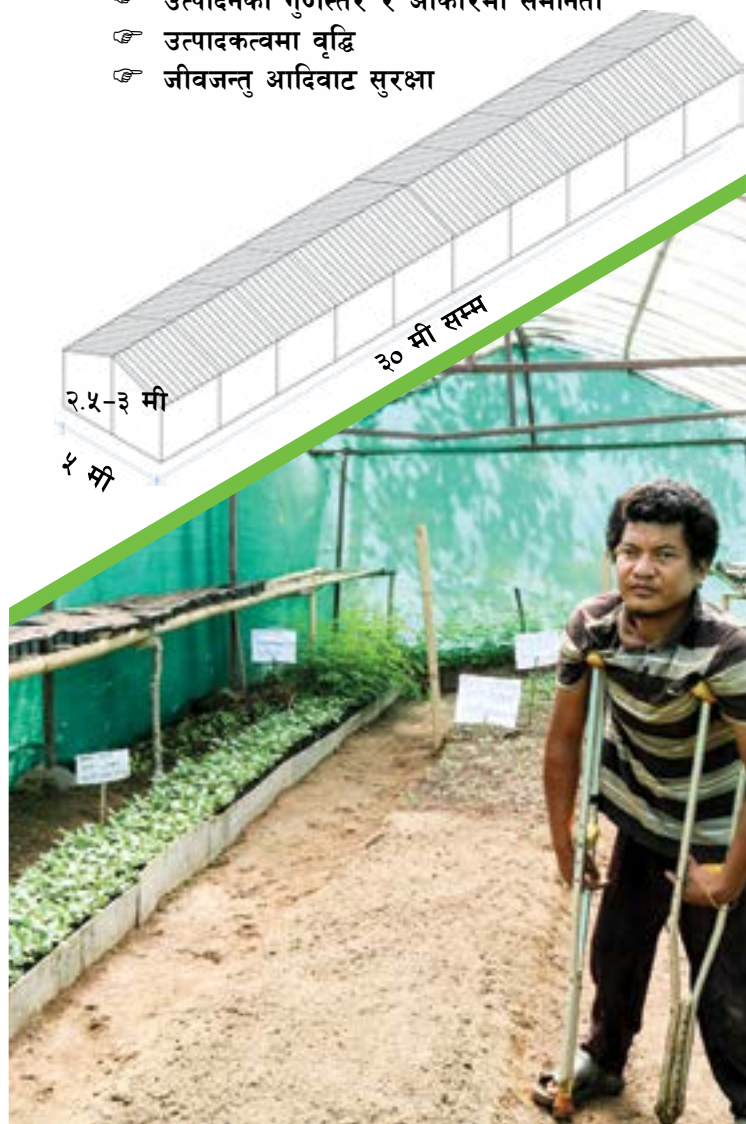
प्रविधिमा प्लाष्टिक

व्यावसायिक तरकारी खेती गर्नका लागि प्लाष्टिकको धेरै महत्वपूर्ण भूमिका देखिन्छ। विशेषगरी बेमौसमी तरकारी उत्पादनका लागि यसको प्रयोग बढी भएको पाइन्छ। अचेल यसको प्रयोग सबै क्षेत्रमा व्यापक हुन थालेको देखिन्छ विशेषतः तराईको तुलनामा पहाडमा अझ बढी देखिएको छ। बजारमा धेरै प्रकारका प्लाष्टिकहरू उपलब्ध भएता पनि यसका लागि सेतो अनि पारदर्शी प्लाष्टिकको प्रयोग राम्रो हुन्छ। प्रमुखतः साधारण र सिलपाउलिन गरी दुई किसिमको प्लाष्टिकको प्रयोग बढी भएको पाइन्छ। सिलपाउलिन प्लाष्टिकमा सूर्यमा निहित पराबैजनी किरणले गर्दा नटुकिने, बढी घामले गर्दा पोलिएर नडड्ने, माटोमा नकुहिने, वर्षाको कारण क्षती कम हुने तथा साना असिनाले क्षती गर्न नसक्ने, बढी समय टिक्ने खालको विशेष गुण उपलब्ध छ। तसर्थ भौगोलिक अवस्थितिका आधारमा सिलपाउलिन वा सो सरहका ३५ देखि ९० जी.एस.एम. का प्लाष्टिकको प्रयोग राम्रो हुन्छ।

फाईदाहरू

प्लाष्टिक घरमा मौसमी वा वेमौसमी खेती गर्दा निम्न फाईदाहरू हुने देखिन्छ:

- बाह्रै महिना तरकारी तथा वीउविजनको उत्पादन
- बाह्रै महिना तरकारी तथा फलफूल वेर्ना उत्पादन
- बहुमूल्य पुष्प उत्पादन
- रोग तथा किराको प्रकोपमा कमी
- वालीको आयुमा वृद्धि
- उत्पादनको गुणस्तर र आकारमा समानता
- उत्पादकत्वमा वृद्धि
- जीवजन्तु आदिवाट सुरक्षा

उपयुक्तता

विभिन्न किसिमका उच्च मूल्यका वालीहरू जस्तै: गोलभेंडा, भेंडें खुर्सानी, कांक्रो, करेला, काउली आदिको उत्पादनका लागि यो प्रविधि अति उपयुक्त मानिन्छ भने भौगोलिक रूपमा निम्न अवस्थामा धेरै उपयुक्त मानिन्छ।

- नियमित सिंचाईको व्यवस्था भएको
- सामान्य अवस्थामा दैनिक ६ घण्टा घाम लाग्ने स्थान
- रुख आदिको छायाँ नपर्ने क्षेत्र
- समुद्र सतहबाट ५०० देखि १७०० मीटर सम्मको मध्य पहाड
- उत्पादनको सहज विक्री वितरणका लागि संकलन केन्द्र वा नजिक बजार भएको क्षेत्र
- सम्भव भएसम्म ताजा तरकारी र फलफूलको पकेट क्षेत्र भएको स्थान।